

Fullmäktige 23.03.2026

Invånarinitiativ om att Esbo stad ska dra sig ur projektet Västbanan (Bordlagt 23.2.2026)

Beredning och upplysningar:
Nieppola Tommi

fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige

- 1
antecknar det bifogade invånarinitiativet för kännedom och
- 2
beslutar att invånarinitiativet inte ger anledning till andra åtgärder.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Behandling av invånarinitiativet

Enligt 23 § i kommunallagen har kommuninvånarna samt sammanslutningar och stiftelser som har verksamhet i kommunen samt de som äger eller besitter fast egendom i kommunen rätt att komma med initiativ i frågor som gäller kommunens verksamhet.

Initiativet ska behandlas i kommunen av den myndighet som är behörig i det ärende som initiativet avser. Initiativtagaren ska informeras om de åtgärder som vidtagits med anledning av initiativet.

Enligt II kapitlet 18 § i Esbo stads förvaltningsstadga ska den myndighet som ska behandla ett initiativ inom en månad efter att initiativet tagits meddela initiativtagaren den beräknade behandlingstiden och vem som ger närmare upplysningar om behandlingen. Invånarinitiativet anlände till Esbo stads registratur 21.11.2025. Initiativtagaren informerades 19.12.2025 om den beräknade behandlingstiden för initiativet och vem som ger mer information om behandlingen.

Krav på att Esbo stad drar sig ur projektet Västbanan och inte förbinder sig till att finansiera genomförandet av projektet

De Esbobor som undertecknat invånarinitiativet kräver att Esbo stad drar sig ur projektet Västbanan och förbinder sig inte att finansiera genomförandet av projektet. Enligt invånarinitiativet är projektet ohållbart med tanke på det ekonomiska läget i Esbo och dess

ekologiska olägenheter skulle vara omfattande. Invånarinitiativet motiveras på följande sätt:

”1. Oskäligen kostnader och ekonomisk risk

Esbo stads andel av kostnaderna för den första fasen av Västbanan är cirka 170 miljoner euro. Detta är en enorm summa i en situation där stadens skuld ökar och resurserna för basservice, såsom småbarnspedagogik och utbildning, redan är snäva. Kommunens begränsade medel ska i första hand riktas till lagstadgade uppgifter och till sådana projekt som konkret innebär nytta för invånarna. Att stöda Västbanan skulle innebära en betydande ekonomisk risk för staden, vilket sannolikt skulle öka skuldsättningen och sätta press på nya nedskärningar. Det är osannolikt att Esbo stad skulle kunna täcka kostnaderna för byggandet av banan med inkomster från markförsäljning eller andra inkomster. Dessutom finns det en betydande risk för att projektets budget överskrids. Trafikledsverket har uppskattat att risken för kostnadsökningar till och med kan uppgå till 150 miljoner euro.

2. Ringa nytta i förhållande till kostnaderna

Fördelarna med Västbanan har bedömts överoptimistiskt. Projektet skulle inte avsevärt förkorta restiden mellan Helsingfors och Åbo, och omfattningen av närtågstrafiken i Esbo är fortfarande öppen. Det handlar om en investering i miljardklass, vars nytta förblir marginell jämfört med de kostnader som den medför.

3. Allvarliga konsekvenser för miljön och naturen

Västbanan skulle korsa många värdefulla och känsliga naturområden. Den skulle:

- förstöra områden i naturtillstånd mellan Esbogårds historiska marker och Noux nationalpark,
- försvaga det ekologiska nätverket mellan Esbo, Kyrkslätt och Vichtis,
- göra det svårare för djur att röra sig i Nouxområdet,
- kräva omfattande brytningsarbeten och ändringar i Esboåns ekosystem (bland annat flyttning av hotade musslor).

Dessutom skulle den nya infrastruktur och det bostadsbyggande som planeras kring banan öka trycket på att bygga i den natur som idag är orörd. Det planerade bostadsområdet i Hista skulle ligga avskilt och vara svårtillgängligt. Mobiliteten skulle trots banan i stor utsträckning bygga på biltrafik, vilket inte stöder en hållbar stadsutveckling.

Sammanfattning: Västbanan är för dyr för Esbo, ekonomiskt riskfylld och skadlig för miljön. Staden ska inte förbinda sig att finansiera eller genomföra projektet. Esbo stad ska dra sig ur projektet Västbanan och koncentrera sina resurser på tjänster som är väsentliga med tanke på kommuninvånarnas välbefinnande, såsom utbildning och småbarnspedagogik samt trygghet av närnaturen och en hållbar utveckling.”

Esbo fullmäktige godkände 17.11.2025 § 151 Västbanan Ab:s delägaravtal som anknyter till invånarinitiativet samt Esbo stads finansieringsåtagande enligt bilagan och övriga bilagor som hör till ärendet. Invånarinitiativet gäller alltså ett ärende som för Esbos del redan avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut. Invånarinitiativet föranleder inga åtgärder. Ändring i detta beslut kan inte sökas (HFD 2008:24).

Beslutshistoria

Fullmäktige 23.02.2026 § 19

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige

1

antecknar det bifogade invånarinitiativet för kännedom och

2

beslutar att invånarinitiativet inte ger anledning till andra åtgärder.

Behandling

Ledamot Kajava avlägsnade sig på grund av jäv medan ärendet behandlades, ersattes av ersättare Ari Ampuja (på grund av en närståendes markinnehav på den planerade järnvägssträckan enligt 28 § 2 mom. i förvaltningslagen, samt 97 § 1 mom. i kommunallagen).

Stadsmiljödirektör Olli Isotalo avlägsnade sig på grund av jäv medan ärendet behandlades (medlem i styrelsen för Västbanan Ab, 28 § 1 mom. 5 punkten i förvaltningslagen).

Ordförande Hyrkkö föreslog understödd av ordföranden för fullmäktiges förhandlingskommitté Vehmanen att ärendet bordläggs.

Efter avslutad diskussion om bordläggning frågade ordföranden om ärendet kunde bordläggas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget om bordläggning, konstaterade ordföranden att fullmäktige hade godkänt det enhälligt.

Beslut

Fullmäktige:
Ärendet bordlades enhälligt.

Stadsstyrelsen 26.1.2026 § 15

Förslag

Föredragande
Stadsdirektör Mykkänen Kai

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige

1

antecknar det bifogade invånarinitiativet för kännedom och

2

beslutar att invånarinitiativet inte ger anledning till andra åtgärder.

Behandling

Stadsmiljödirektör Olli Isotalo avlägsnade sig på grund av jäv medan ärendet behandlades och beslut fattades (medlem i styrelsen för Västbanan Ab, 28 § 1 mom. 5 punkten i förvaltningslagen).

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Bilaga

- 1 Kuntalaisaloite Vaatimus että Espoon kaupunki vetäytyy Länsirata-hankkeesta eikä sitoudu rahoittamaan sen toteuttamista

Tilläggsmaterial

För kännedom